

Верховний
Суд

Висновки Верховного Суду у справах про відшкодування страховими компаніями шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.

Ольга СТУПАК

суддя Великої Палати Верховного Суду

Постанова КГС ВС від 16 червня 2023 року справа № 910/14262/21

Щодо підстав виникнення обов'язку страховика здійснити виплату страхового відшкодування

КГС ВС зауважує, що обов'язковою передумовою виникнення договірною зобов'язання за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобі, є попередня наявність деліктного зобов'язання.

КГС ВС виснувала, що деліктне зобов'язання обов'язково передбачає наявність:

- 1) потерпілої особи (кредитора);
- 2) особи, яка завдала шкоди (заподіювача шкоди, боржника).

Тому заподіяння власнику транспортного засобу (страхувальнику) внаслідок ДТП шкоди іншим належним йому транспортним засобом (поєднання в одній особі потерпілого та заподіювача шкоди) не зумовлює виникнення цивільно-правової відповідальності у вигляді відшкодування шкоди, оскільки у такому разі відсутнє деліктне зобов'язання, яке передбачає обов'язково наявність потерпілої особи та особи, яка завдала шкоди.

Постанова КЦС ВС від 15 липня 2020 року у справі № 309/2088/16-ц

Щодо умов укладання декількох договорів страхування одного об'єкта з різними страховиками

Чинне законодавство дозволяє страхувальнику укласти декілька договорів страхування одного об'єкта з різними страховиками. У разі наявності на момент укладення договору страхування іншого чинного договору страхування того ж самого об'єкта від тих саме ризиків, страхувальник зобов'язаний повідомити про це страховика. **Невиконання такого обов'язку тягне за собою нікчемність нового договору страхування.**

Водночас обов'язок доказування факту виконання вимог закону щодо повідомлення страховика про наявність іншого чинного договору страхування щодо того самого об'єкта покладається саме на страхувальника, який повинен діяти як добросовісно, так і обачно, оскільки відповідні обставини можуть істотно вплинути на можливість укладення договору, його умови і, зрештою, на можливість його виконання.

Нормативне регулювання:

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 989 ЦК України страхувальник зобов'язаний при укладенні договору страхування повідомити страховика про інші договори страхування, укладені щодо об'єкта, який страхується. Якщо страхувальник не повідомив страховика про те, що об'єкт уже застрахований, новий договір страхування є нікчемним.

Пункт 17.1 статті 17 Закону № 1961-IV передбачає, що при укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страхувальник зобов'язаний повідомити страховика про всі діючі договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, укладені з іншими страховиками, а також, за вимогою страховика, надати інформацію про всі відомі обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

Верховний Суд

Постанова КЦС ВС від 9 листопада 2022 року у справі № 212/7628/21

[Щодо строків на подачу заяви про виплату страхового відшкодування](#)

КЦС ВС зауважує, що потерпіла особа при відмові страховика (страхової компанії) у виплаті регламентних платежів у зв'язку з пропуском річного строку, має право на пред'явлення вимоги до страховика (страхової компанії) винної у спричиненні шкоди особи про відшкодування шкоди в межах страхової суми протягом строку позовної давності.

У випадку, якщо потерпіла особа звернеться до страховика (страхової компанії) за відшкодуванням шкоди з пропуском встановленого річного строку, однак доведе, що нею здійснено розумних заходів для отримання відшкодування за рахунок страховика, та строк пропущено через незалежні від потерпілої особи причини, вона має право на відшкодування шкоди в межах страхової суми за рахунок страховика (страхової компанії) винної у спричиненні шкоди особи, у тому числі у судовому порядку

Строки на подачу заяви про виплату страхового відшкодування є преclusивними та не можуть бути поновлені, проте якщо заявник на виплату страхового відшкодування діяв добросовісно, то суд може захистити порушене право.

Нормативне регулювання 37.1.4. Закону № 1961-IV - одна з підстав для відмови у виплаті страхового відшкодування:

неподання заяви про страхове відшкодування впродовж одного року, якщо шкода заподіяна майну потерпілого, і трьох років, якщо шкода заподіяна здоров'ю або життю потерпілого, з моменту скоєння дорожньо-транспортної пригоди

Постанова КЦС ВС від 16 листопада 2022 року у справі № 335/2566/18

[Відшкодування шкоди, завданої внаслідок ДТП, особі, яка не є власником автомобіля](#)

Якщо порушення речового права на чуже майно, з вини третіх осіб, завдало певних майнових збитків особі, якій належить це право, то ця особа може звернутися за захистом належних їй прав на підставі ст. 396 ЦК України. Спричинення шкоди користувачу майна впливає з факту його користування цим майном на достатній правовій підставі відповідно до пункту 2.2 Правил дорожнього руху.

Факт правомірності володіння особою транспортним засобом є достатньою підставою, щоб звернутися за захистом права щодо відшкодування шкоди, заподіяної автомобілю, яким керувала особа під час ДТП.

[Щодо висновку експерта](#)

КЦС ВС зауважує, що у висновку експерта щодо визначення розміру завданого збитку повинно бути зазначено, що він виконується для суду і що експерт повідомлений про кримінальну відповідальність. Інакше висновок експерта буде розцінений як неналежний доказ.

Постанова ОП КЦС ВС від 05 грудня 2022 року у справі № 304/936/19 (частина I)

Умови відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого внаслідок ДТП, щомісячними платежами чи одноразовим платежем

Пунктом 27.2 статті 27 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» передбачено, що страховик (у випадках, передбачених статтею 41 цього Закону, – МТСБУ) здійснює відшкодування шкоди, заподіяної смертю потерпілого, на умовах, встановлених статтею 1200 ЦК України, кожній особі, яка має право на таке відшкодування, рівними частинами. Загальний розмір страхового відшкодування (регламентної виплати) утриманцям одного померлого не може бути меншим, ніж 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день настання страхового випадку. Зазначена норма права за способом викладення змісту є відсилочною, тобто містить посилання на іншу норму права, а саме на статтю 1200 ЦК України, та може застосовуватися лише в поєднанні із цією нормою.

Стаття 1200 ЦК Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого.

*1. У разі смерті потерпілого право на відшкодування шкоди **мають непрацездатні особи, які були на його утриманні** або мали на день його смерті право на одержання від нього утримання, а також дитина потерпілого, народжена після його смерті.*

Шкода відшкодовується:

- 1) дитині - до досягнення нею вісімнадцяти років (учню, студенту - до закінчення навчання, але не більш як до досягнення ним двадцяти трьох років);*
- 2) чоловікові, дружині, батькам (усиновлювачам), які досягли пенсійного віку, встановленого законом, - довічно;*
- 3) особам з інвалідністю - на строк їх інвалідності;*
- 4) одному з батьків (усиновлювачів) або другому з подружжя чи іншому членові сім'ї незалежно від віку і працездатності, якщо вони не працюють і здійснюють догляд за: дітьми, братами, сестрами, внуками померлого, - до досягнення ними чотирнадцяти років;*
- 5) іншим непрацездатним особам, які були на утриманні потерпілого, - протягом п'яти років після його смерті.*

Постанова ОП КЦС ВС від 05 грудня 2022 року у справі № 304/936/19(частина II)

Умови відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого внаслідок ДТП, щомісячними платежами чи одноразовим платежем

Стаття 1202 ЦК Порядок відшкодування шкоди.

1. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю потерпілого, здійснюється щомісячними платежами. Заявності обставин, які мають істотне значення, та з урахуванням матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоди, сума відшкодування може бути виплачена одноразово, але не більш як за три роки наперед.

Тлумачення положень статей 1200 та 1202 ЦК України дає підстави для висновку, що одна із них визначає перелік осіб, які мають право на відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого, інша - порядок відшкодування такої шкоди. Таким чином, вказані норми необхідно розглядати у взаємозв'язку, оскільки вони підлягають застосуванню як елементи єдиного механізму правового регулювання відносин із відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю потерпілого.

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 1202 ЦК України за наявності обставин, які мають істотне значення, та із урахуванням матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, сума відшкодування може бути виплачена одноразово, але не більше як за три роки. Отже, для відступу від загального порядку (щомісячними платежами) відшкодування шкоди, заподіяної смертю потерпілого, використовуючи принципи, закладені у частині першій статті 1202 ЦК України, заявник повинен вказати на наявність підстав, з якими закон пов'язує можливість виплати відшкодування одноразовим платежем, а страховик, у свою чергу, – надати оцінку цим обставинам та прийняти відповідне рішення.

Постанова КЦС ВС від 31 травня 2023 року у справі № 686/1866/22 (частина I)

Щодо відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого внаслідок ДТП, щомісячними платежами та одноразовим платежем одночасно

Встановивши, що внаслідок дорожньо-транспортної пригоди позивачці заподіяно шкоду, пов'язану зі смертю її матері, цивільно-правова відповідальність, пов'язана з експлуатацією транспортного засобу, винної особи не застрахована, оскільки останній є учасником бойових дій, суд першої інстанції, з яким погодився й апеляційний суд, дійшов обґрунтованого висновку про те, що така подія є страховою та у МТСБУ виник обов'язок відшкодувати шкоду, заподіяну смертю потерпілої.

Водночас суди попередніх інстанцій виходили з того, що у зв'язку із смертю матері позивачів внаслідок дорожньо-транспортної пригоди позивачка як особа, яка перебувала на утриманні померлої, має право на отримання компенсації у зв'язку із втратою годувальника щомісячно та разовим платежем за рахунок коштів МТСБУ у межах ліміту відповідальності.

Постанова КЦС ВС від 31 травня 2023 року у справі № 686/1866/22 (частина II)

Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого внаслідок ДТП, щомісячними платежами та одноразовим платежем одночасно

КЦС ВС виснувала, що страхове відшкодування особі, яка має право на отримання страхового відшкодування на підставі п. 1 ч. 1 ст. 1200 ЦК України (дитині - до досягнення нею вісімнадцяти років (учню, студенту - до закінчення навчання, але не більш як до досягнення ним двадцяти трьох років)), може здійснюватися одним із таких способів:

1) шляхом виплати щомісячних платежів до досягненням особою відповідного віку, за умови відсутності випадків, передбачених абз. 2 ч. 1 ст. 1202 ЦК України, для стягнення одноразового платежу;

2) шляхом виплати одноразової виплати (але не більше як за три роки наперед) у разі існування випадків, передбачених абз. 2 ч. 1 ст. 1202 ЦК України, та подальшої виплати щомісячних платежів до досягненням особою відповідного віку із виключенням суми одноразової виплати.

Законом не передбачено одночасного стягнення на користь особи, яка перебувала на утриманні померлого, як щомісячних платежів, так і одноразової виплати за один і той же період, оскільки це призводить до подвійного стягнення коштів з відповідальної особи за одне і теж правопорушення.

Постанова КЦС ВС від 22 лютого 2023 року у справі № 191/1119/22

Визначення розміру страхового відшкодування, пов'язаного із втратою годувальника внаслідок ДТП,

яка сталася з вини потерпілого

При визначенні розміру страхового відшкодування, пов'язаного із втратою годувальника внаслідок ДТП, яка сталася з вини потерпілого, положення абз. 1 п. 36.3 ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» щодо поділу розміру шкоди на кількість осіб, які за це відповідальні, не застосовується.

КЦС ВС звертає увагу, що абз. 1 п. 36.3. ст. 36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» розрахований на випадки, якщо:

- 1) шкода завдана взаємопов'язаними, сукупними діями декількох осіб, які за це відповідальні, тобто поведінка яких обов'язково є неправомірною, внаслідок чого вони разом спричинили завдання шкоди;
- 2) остання є неподільною (як-от у випадках із завданням шкоди здоров'ю чи моральної шкоди).

Тільки за таких умов розмір страхового відшкодування (регламентної виплати) за кожну особу з тих, які завдали шкоди, треба визначати шляхом поділу її розміру на кількість осіб, які цю шкоду завдали.

Постанова КЦС ВС від 13 грудня 2023 року у справі № 759/28079/21

[Щодо зміни розміру страхового відшкодування у разі узгодження його суми сторонами](#)

Стягуючи зі страховика на користь позивача страхове відшкодування у розмірі 10 000 грн, як різницю між визначеним страховим полісом лімітом відповідальності страховика та виплаченою страховиком узгодженою сумою, суд першої інстанції, з висновком якого погодився і апеляційний суд, з огляду на наявність заяви про страхове відшкодування із узгодженим сторонами розміром страхового відшкодування дійшов необґрунтованого висновку про покладення на страховика обов'язку виплати понад узгоджену суму.

Доктрина заборони суперечливої поведінки, базується зокрема на тому, що ніхто не може діяти всупереч своїй попередній поведінці. В основі доктрини заборони суперечливої поведінки знаходиться принцип добросовісності.

В підписаному узгодженні зазначено, що воно складено у відповідності до вимог п. 36.2 ст. 36 Закону № 1961-IV, а узгоджена сума страхового відшкодування є остаточною та перегляду, оскарженню не підлягає. Після сплати узгодженої суми всі зобов'язання страховика щодо виплати страхового відшкодування за цим страховим випадком вважаються припиненими. Тобто, за змістом вказаного узгодження позивач, діючи добровільно, на власний розсуд погодилась із розміром страхового відшкодування та правовими наслідками такої виплати, а заявлена в подальшому вимога до страхової компанії суперечить як попередній поведінці позивача, так і засадам розумності та диспозитивності.

П. 36.2 ст. 36 Закону № 1961-IV Страховик має право здійснювати виплати без проведення експертизи (у тому числі шляхом перерахування коштів особам, які надають послуги з ремонту пошкодженого майна), якщо за результатами проведеного ним огляду пошкодженого майна страховик і потерпілий досягли згоди про розмір та спосіб здійснення страхового відшкодування і не наполягають на проведенні оцінки, експертизи пошкодженого майна.

Постанова КЦС ВС від 12 липня 2023 року у справі № 591/1861/22

Щодо випадків утримання ПДВ з суми страхової виплати

У випадку здійснення страхової виплати на рахунок потерпілого страховик зменшує розмір страхової виплати на суму ПДВ. Вказану суму страховик зобов'язаний доплатити у випадку надання доказів проведення відновлювального ремонту транспортного засобу на СТО, яке має статус платника ПДВ. Якщо докази ремонту відсутні, то компенсувати ПДВ не повинен ні страховик, ні винуватець.

Ставка ПДВ встановлюється від бази оподаткування у розмірі 20 відсотків (підпункт «а» пункту 193.1 статті 193 Податкового кодексу України).

Тобто вартість ремонту автомобіля з урахуванням ПДВ виплачується страховою компанією або стягується судом після надання документів про такі витрати.

Судам у таких випадках слід з'ясувати наявність двох обставин:

- 1) фактичне здійснення ремонту автомобіля;
- 2) чи є надавач послуг з ремонту автомобіля платником ПДВ, а також понесення позивачем витрат зі сплати ПДВ.

Постанова КЦС ВС від 16 серпня 2023 року у справі № 733/1046/21 (частина I)

Щодо обов'язку страховика здійснити страхову виплату у разі заподіяння шкоди особою, яка керувала транспортним засобом без посвідчення водія відповідної категорії

Фактична передача власником транспортного засобу іншій особі навіть із порушенням публічно-правових норм, зокрема, особі, яка не має посвідчення водія на право керування транспортним засобом відповідної категорії, тим не менше породжує правомірне володіння, з огляду на наявність волі власника транспортного засобу. У такому випадку має місце неправомірна експлуатація особою транспортного засобу, що не є тотожним неправомірному володінню особою транспортним засобом, а тому у розумінні п. 1.6 ст. 1 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» особа не може вважатися такою, відповідальність якої не застрахована.

У випадку заподіяння шкоди третім особам під час ДТП особою, яка правомірно володіє забезпеченим транспортним засобом, проте не має посвідчення на право керування транспортним засобом відповідної категорії, такий випадок є страховим і, як наслідок, у страховика виникає обов'язок здійснити страхову виплату за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власника наземного транспортного засобу.

Додатково дивитись постанову Першої судової палати КЦС ВС від 08 листопада 2021 року у справі №610/2229/18

Постанова КЦС ВС від 16 серпня 2023 року у справі № 733/1046/21 (частина II)

Щодо обов'язку страховика здійснити страхову виплату у разі заподіяння шкоди особою, яка керувала транспортним засобом без посвідчення водія відповідної категорії

Отже, права страховика у такому випадку захищені підпунктом «б» підпункту 38.1.1 пункту 38.1 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», яким передбачено право страховика після виплати страхового відшкодування подати регресний позов до водія забезпеченого транспортного засобу, який спричинив ДТП, якщо він керував транспортним засобом без права на керування транспортним засобом відповідної категорії.

Постанова КЦС ВС від 6 травня 2020 року у справі № 742/554/19

Щодо відсутності підстав для виплати страхового відшкодування у разі заподіяння шкоди незареєстрованим транспортним засобом

Положення Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» не поширюють свою дію на незареєстрований транспортний засіб, оскільки його експлуатація забороняється і він не допущений до дорожнього руху.

Як встановлено судами першої та апеляційної інстанцій, автомобіль «Пежо Боксер» не був належним чином зареєстрований на території України, отже, на МТСБУ не може бути покладено обов'язок з відшкодування шкоди, завданої транспортним засобом, який неправомірно використовувався чи недопущений до дорожнього руху на території України, а тому висновок суду першої інстанції про відмову у позові до МТСБУ Верховний Суд визнає обґрунтованим.

Постанова КЦС ВС від 22 грудня 2023 року у справі № 345/3049/22 (частина I)

Щодо застосування положень ст.625 ЦК України у разі прострочення виплати страхового відшкодування

КЦС ВС зауважив, що при безпідставній відмові у виплаті страхового відшкодування, крім наслідків, передбачених договором, страховик, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу страхувальника зобов'язаний сплатити йому суму страхової виплати з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом (ст. 526, ч. 2 ст. 625 ЦК України).

Відповідальність страховика, передбачена п. 36.5 ст. 36 Закону № 1961-IV та ч. 2 ст. 625 ЦК України, настає виключно у випадку, якщо невиконання грошового зобов'язання відбулося з його вини як боржника у даних правовідносинах.

У справі, яка переглядається, встановлено, що страховик повідомив позивачів, що строк для прийняття страховиком рішення щодо виплати страхового відшкодування призупинено до дати набрання рішенням у кримінальній справі законної сили та повідомлення про цей факт страховика, як це передбачено абз. 4 п. 36.2 ст. 36 Закону № 1961-IV.

Постанова КЦС ВС від 22 грудня 2023 року у справі № 345/3049/22 (частина II)

[Щодо застосування положень ст.625 ЦК України у разі прострочення виплати страхового відшкодування](#)

Таким чином, у діях страховика відсутня вина у простроченні виплати страхового відшкодування, що передбачає можливість застосування штрафних санкцій, оскільки відповідно до абз. 4 п. 36.2 ст. 36 Закону № 1961-IV страховик скористався своїм правом, передбаченим законом, для припинення перебігу строку для прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування, а тому такий строк розпочався з моменту набрання законної сили рішенням суду першої інстанції, ухваленим у цій справі, в частині стягнення з відповідача на користь позивачів страхового відшкодування.

❖ Аналогічний висновок викладено у постанові КЦС ВС від 15 серпня 2023 року у справі № 513/730/21

Постанова КГС ВС від 7 грудня 2023 року у справі № 914/607/23

[Щодо наслідків не притягнення водіїв до адміністративної відповідальності](#)

Не притягнення водіїв до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху не може бути підставою для звільнення володільця джерела підвищеної небезпеки від цивільно-правової відповідальності за завдану шкоду, оскільки вину особи в ДТП може бути підтверджено чи спростовано іншими належними доказами.

Постанова КЦС ВС від 18 травня 2023 року у справі № 761/11228/21

[Щодо порядку оскарження судової експертизи](#)

Верховний Суд наголошує на тому, що аналіз чинного законодавства, яке регулює діяльність судового експерта, дає підстави для висновку, що оскарження дій експерта під час проведення експертного дослідження та складення відповідного висновку не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства, адже чинним законодавством передбачено позасудовий порядок оскарження таких дій та висновків.

Постанова КЦС ВС від 15 березня 2023 року у справі № 127/5920/22

Щодо відшкодування шкоди, завданої ДТП за участі електросамоката

КЦС ВС дійшла висновку, що використання електросамоката чи іншого подібного засобу (моноколеса, сегвея тощо) для переміщення особи як учасника дорожнього руху є джерелом підвищеної небезпеки в розумінні статті 1187 ЦК України, якщо в конкретному випадку такий засіб приводився в рух за допомогою встановленого на ньому електричного двигуна.

Для кваліфікації діяльності, пов'язаної з таким використанням електричного самоката, характеристика електросамоката як механічного транспортного засобу з урахуванням потужності електродвигуна, встановленого на ньому, значення не має.

Постанова КЦС ВС від 1 квітня 2020 року у справі № 285/4411/18

[Щодо відшкодування шкоди, завданої зіткненням коня або іншої свійської тварини та автомобіля](#)

КЦС ВС зауважує, що ст. 1187 ЦК України містить в собі визначений перелік тварин, які є джерелом підвищеної небезпеки, однак кінь до вказаного переліку не належить, оскільки він є домашньою свійською твариною.

Проте згідно із ч. 4 ст. 12 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» шкода, заподіяна особі або майну фізичної особи, а також шкода, заподіяна майну юридичної особи твариною, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її утримує.

Отже, КЦС ВС дійшла висновку, що хоча кінь чи інша свійська тварина не є джерелом підвищеної небезпеки, проте особа, яка її утримує, повинна відшкодовувати в повному обсязі завдану її твариною шкоду іншій особі або її майну відповідно до ст. 12 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Відповідно до статті 9 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження» особа, яка супроводжує тварину, зобов'язана забезпечити безпеку дорожнього руху при проходженні з домашньою твариною біля транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою..

Постанова КЦС ВС від 10 січня 2019 року у справі № 274/4882/17-ц

Щодо відшкодування шкоди, завданої внаслідок ДТП за участі гужового транспортного засобу

Гужовий транспортний засіб не є джерелом підвищеної небезпеки, оскільки відповідно до пункту 1.10 Правил дорожнього руху України механічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що приводиться в рух з допомогою двигуна, з урахуванням таких ознак джерела підвищеної небезпеки як неможливість повного контролю з боку людини, наявність шкідливих властивостей, велика ймовірність завдання шкоди.

Отже, зіткнення автопоїзда з гужовим транспортним засобом, запряженим конем, не може бути кваліфіковано як взаємодію двох джерел підвищеної небезпеки.

У зв'язку з цим візник гужового транспортного засобу не є особою, яка несе відповідальність за шкоду, завдану унаслідок ДТП за участі такого транспортного засобу на підставі ст. 1188 ЦК України.

Постанова КЦС ВС від 10 січня 2019 року у справі № 274/4882/17-ц

Щодо відшкодування шкоди, завданої внаслідок ДТП за участі гужового транспортного засобу

Гужовий транспортний засіб не є джерелом підвищеної небезпеки, оскільки відповідно до пункту 1.10 Правил дорожнього руху України механічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що приводиться в рух з допомогою двигуна, з урахуванням таких ознак джерела підвищеної небезпеки як неможливість повного контролю з боку людини, наявність шкідливих властивостей, велика ймовірність завдання шкоди.

Отже, зіткнення автопоїзда з гужовим транспортним засобом, запряженим конем, не може бути кваліфіковано як взаємодію двох джерел підвищеної небезпеки.

У зв'язку з цим візник гужового транспортного засобу не є особою, яка несе відповідальність за шкоду, завдану унаслідок ДТП за участі такого транспортного засобу на підставі ст. 1188 ЦК України.

Верховний
Суд

Дякую за увагу!